

Pargi väärtuse garanteerib kvaliteet, mitte odavus

Võru Linnavalitsus sõlmib lepingu Kesklinna pargi rekonstrueerimise riigihanke edukaima pakkuja AS-ga Semuehitus. Pargi korrastamise hinnaks on koos käibemaksuga 5,9 miljonit krooni ning sellele lisandub skulptuuri projekteerimine ja ehitus – koos käibemaksuga 1,3 miljonit.

Riigihankele laekus kokku kolm pakkumist, neist vastas esitatud nõuetele AS Semuehitus ja AS Kivisilla. Tagasi lükati OÜ Kental Ehitus pakkumine, kuna ettevõtte ei ole teinud varem sarnaseid ehitustöid ja kelle poolt pakutud allhankija ei olnud esitanud Maksu- ja Tolliametile maksudeklaratsioone. Kental Ehitus jättis ka vastamata riigihankekomisjoni poolt skulptuuri osas esitatud täpsustavatele küsimustele pakkumises sisaldunud tööde osas.

Kõik kolm pakkumist jäid ühte

hinnaklassi ning hindade vahed jäid vaid 1% piirsesse. Kuna riigihanke tingimused nõudsid kvalifitseeritud pakkujatest odavaima valmist, tunnistas komisjon edukaimaks pakkujaks AS-i Semuehitus.

Võrut iseloomustav puitlaudis peamiseks kujunduselemendiks

Pargi joonisel on näha kõik planeeritavad detailid ja nende asukoht, kuid paraku on joonise järgi raske parki reaalselt ette kujutada. Milliseks uus park kujuneb ja mis hakkavad selle välisilmet mõjutama? Pargi projekti on koostanud Eesti professionaalseimad maastiku-arkhitektid Ülle ja Urmas Grishakov.

Tulenevalt asukohast täidab Kesklinna park suures osas läbikäigu funktsiooni, seetõttu oli

vajalik arvestada väljakujunenud teedevõrgustikuga. Projektiga lahendati pargiteede liitumine Jüri, Vabaduse ja Lembitu tänava kõnniteedega. Samuti pandi paika teekatte materjalid ja värvilahendused – pruunides ja hallides toonides.

Projekteerimine algas haljasala identiteedi otsingutega. Projekteerijad, olles tutvunud Võru ajaloo, soovisid leida midagi, mis võrulasi hiljem selle kohaga seoks. Võru kesklinna varasem välimus ei kajastu praeguses planeeringus. Sõja käigus hävisid siin Võrule iseloomulikud puithooned ja seepärast hakkas puitlaudise idee sisse toomine pargi üldilmesse tunduma atraktiivne. Sellest tuleneb ka betoonkividest kõnnitee sisse planeeritud puidustpinnad, millel asetsevad kuubikukujulised puidust istmed.

Linnavalitsuse prioriteet on sõidetavad tänavad

Tänavune lumerohke talv ja nüüdne lume sulamine on linnatänavad muutnud auklikeks, kõige halvemas seisus on Kreutzwaldi tänav. Kuna ilmastikuolud veel korralikumat teeparandust ei võimalda, püüab linnavalitsus koos OÜ-ga Põlva teed olukorda leevendada, lappides lõõkaid nn külmasfaldiga.

Võru Linnavalitsuse linna- ja keskkonna osakonna juhataja Hegri Narusk ütles, et teist võimalust praegu polegi.

„Kuuma asfaldiga parandades saab olukord loomulikult parem, sest see püsib ka augu seinte küljes kinni, kuid kuuma asfaldi saab kasutada alles siis, kui ööpäevane temperatuur on vähemalt +5 kraadi ning teed on kuivad. Külmasfaldi segu on praegu vaid hädaabinõu ja ajutine lahendus ning neid auke, mis on veel vee all ei olegi praegu võimalik parandada. Tuleb oodata tänavate kuivamist.“

„Rõõmustav on aga see, et juba on saanud plusskraadid

ning sadevesi hakkab kaduma, see tähendab aga seda, et õige pea saab hakata tänavauuke korralikult parandama.“

Narusk lisas, et probleem muutub iga aastaga suuremaks, kuna laialdasem autode kasutamine ja naelkummid lõhuvad teid-tänavaid järjest enam. Samuti on Võru linn ehitatud soisele alale, mis mõjutab tänavate seisukorda ning vähestes tänavates on olemas sadevete äravool.

Võru abilinnapea linnama-

janduse alal Mäidu Helistvee, kes samuti pole rahul Kreutzwaldi tänav olukorraga, ütles, et tänav läheb rekonstrueerimisele mõne aasta pärast. Samas kinnitas ta, et tänavu tänav pinnatakse ning halvemad kohad freesitakse ja pannakse uus kate, et tee oleks normaalselt sõidetav ja peaks vastu veel paar aastat.

Helistvee lisas, et Kreutzwaldi tänav rekonstrueerimise projekt on lõppjärgus. „Enne paari aastat pole Kreutzwaldi tänav rekonstrueerimine lihtsalt füüsi-

galdatakse paarikümne ringis. Pargi teeb eksklusiivseks just huvitavalt kujundatud valgustus.“

Valed detailid rikuvad kooskõla

Palju räägitud kuulsuste platsi idee ei ole aga jõudnud veel lõpliku lahenduseeni, küll aga on selge, et kuulsusi pole kavas jäädvustada skulptuuridena. Milliseid kuulsusi, kas ainult Võru linna või ka maakonna, jäädvustada soovitakse ning kes siis tegelikult on need kuulsused? Nende küsimuste lahendamisel loodab linnavalitsus linnakodanike abile ning avaliku arutelu läbi jõutakse otsuseni. Avaliku arutelu toimumisest annab linnavalitsus ka teada. Ülle Grishakov on projekti kokkuvõttes öelnud, et kuna tegemist on siiski sotsiaalse objektiga, ei saa pargi projekti vaadata ainult esteetika reeglitest lähtuvalt. Võru keskparki projekti tegemisel tuli arvestada paljude huvigruppide soovidega ja seega on pargi üldilme garantiiks siiski mitte odavus, vaid eelkõige kvaliteet ning hoolega valitud materjalid ja väikevormid. Just valed detailid on need, mis tekitavad pargis hilisemat vormide ebakõla.

KEIU RUUS

LINNA LEHES:

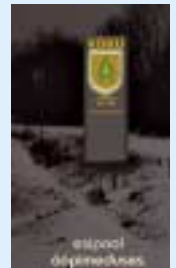
Tiit Tali: Võrdsed hariduslikud võimalused igale lapsele

Infosüsteem lihtsustab võrstel linnas liiklemist

Võru Spordikeskust külastas avapäeval üle 1000 inimese

Kubija tervisespordikeskuse vajab väljaarendamisaega

Võru Avatud Noortekeskusel uus juhataja

Park jaguneb kolmeks osaks

Pargi üldkompositsioon jaotab pargi kolmeks tsooniks. Esimene on Vabaduse ja Jüri nurgale tekkiv väljak. Siia on ette nähtud koht ürituste korraldamisel lava paigutamiseks. Väljaku aktsendiks on aga purskkaevu funktsiooni täitev skulpturaalne vorm „Tõusev kalju“, mille teeb efektseks langev vesi ja valguslahendus.

Teine tsoon pakub eelkõige puhkevõimalusi, niisama istumiseks ja ajaveetmiseks. Planeeritud on ka taraga piiratud mänguväljak lastele, mille katteks kummimatt killustikalusel.

Kolmandaks tsooniks on majade (praegune Victoria kauplus) esine sillutatud terrass ja trepid, kuhu saab rajada ka välikohviku (praeguse purskkaevu asemele). Istutused on planeeritud teise tsooni piiramiseks nii tänavatest kui hoonetest. Tsooni keskele on kavandatud aga suur istutusala erinevatest taimedest.

Olemasolevatest kõrgetest puudest võetakse maha vaid haigestunud puud, peamiselt pärnad, 80% praegusest kõrghaljastusest jääb alles.

Park valgustatakse põhivalgustitega ning puude- ja pinkidealuseid valgusteid pai-

Võrdsed hariduslikud võimalused igale lapsele

Haridussüsteem elitariseerub ka egalitaarse ehk kõigile ühesuguse õppekava puhul. Selle protsessi pidurdamine pole niivõrd õppekava, kuivõrd kooli valikuga seotud probleem.

Nii Uus-Meremaa kui ka Ühendkuningriikide kogemus näitab, et selge teeninduspiirkonnata, vabale valikule ja võistlusele suunatud põhikool viib suure haridusliku kihistumiseni. Õige pea on teatud koolidel parem rahastamine, paremad õpetajad ja õpilased. Ruttu saabub aeg, mil õpilane ei vali vabalt kooli, nagu räägivad neoliberaalid, vaid koolid valivad õpilasi oma kriteeriumide – teadmiste, vanemate rahakoti paksuse, usutunnistuse või nahavärvi järgi. Võistlus „õppivate peade” eest, mis toimub sageli hariduse mõttest kaugete kriteeriumide alusel, laastab koolivõrku, koondades selle keskustesse. See mõjutab oluliselt kogu ühiskonna elustiili ja arengut ning jätab hulga õpilasi korralike haridusvõimalusteta. Sellise olukorra vältimiseks tuleb võrdselt arendada kõiki kooli.

Hariduse kvaliteet

Üks vahend on 1. klasside võrdne jagamine koolide vahel. Üks esimene klass tähendab pikemas perspektiivis olukorda, kus koolis ei ole paralleelklasse.

Seega oleks põhikoolis üheksa klassikomplekti, millele antakse 20 erinevat ainet. Probleemiks on sel juhul aineõpetajate töökoormus. On aineid, mille tunnikoormus annab õpetajale töökoormuseks ainult 0,2 ametikohta. Võimalus head õpetajat kooli tööle saada ja teda seal hoida, on anda talle täiskoormus. Kuidas seda teha? Anname talle viie erineva aine tunnid ja ongi meil õpetaja olemas? Kuna üks õpetaja ei saa olla piisavalt kompetentne mitmes erinevas aines, tähendaks see antava hariduse kvaliteedi langust. Sellist situatsiooni tahabki linnavalitsus ära hoida oma otsusega jagada klassid koolide vahel 2+2+2.

Lapsevanemad valivad oma lapsele kooli lähtudes hoiakute, mis ei tarvitse vastata tegelekule olukorrale. Näiteks arvatakse, et pannes lapse gümnaasiumisse, saab ta gümnaasiumihariduse. Ka gümnaasiumi 1.klassi astudes tuleb kõigepealt läbida põhikool, mille järgselt edukalt katsed sooritanud pääsevad gümnaasiumisse. Seejuures on katsed ühesugused kõigile õpilastele sõltumata sellest, millises koolis nad põhikooli lõpetasid. Kolmes Võru põhikoolis antaval haridusel ei ole tänasel päeval märgatavat vahet. Kõigis koolides on professionaalne õpetajate kaader ja hea õpetamise tase, mille väljundiks on kõigi kolme kooli põhikooli osat

Tiit Tali.

gümnaasiumisse edasi õppima pääsenute sarnane osakaal. Kindlasti ei jää I Põhikool siin oma näitajate poolest teistele koolidele alla.

Millised on I Põhikooli eelised?

I Põhikoolil on lastesõbralik algklasside maja, mis asub endise lasteaed „Jussike” hoones. Koolimaja ümbritseb aiaga piiratud roheline ja turvaline õu. Igal klassil on eraldi riietus- ja pesuruum ning WC. Piisavalt suurde klassiruumi mahub peale koolipinkide ära ka vaibanurk, kus õpetajad viivad läbi Hea Alguse meetoodika järgi õpet ja keskuste päevi.

Kooli tulevad lapsed on väga erineva ettevalmistusega. Õpi-

laste aitamiseks teeme parandusõppe tunde, mida algklassides vajavad kuni pooled klassi lastest. Meie õpetajad omavad parandusõppe kvalifikatsiooni. Ainukese koolina Võrumaal rakendatakse algklassides lisaks klassiõpetajale abiõpetajat, kes aitab tundides eritasemega õpilastel õppematerjali omandada. Koolis töötab ka kaks täiskohaga logopeedi. Samuti on meil pika-päevavarühmad, mida juhendab reeglina klassiõpetaja. Lisaks kolmele arvutiklassile on meie kooli igas klassiruumis arvuti. Arvuti kasutamist õpetatakse alates esimesest klassist, inglise keelt õpetatakse alates teisest klassist.

Samuti rakendame oma koolis e-kooli. See on arvutiprogramm, mille abil lapsevanem saab arvuti kaudu vahetut infot lapse tegevuse kohta koolis – hinded, kodused ülesanded, kontrolltööde toimumisajad, kooli hilinemine ja koolist puudumine, kiitused ja märkused – kõige kohta on olemas jooksev info. E-kool pakub ka foorumit, mis võimaldab vastastikust suhtlemist.

Kooli areng suunatud laste heaolule

Kuigi meie kool on oma 214 aastase ajaloo ja traditsioonidega linna vanim kool, oleme me

arenev kool. Järgmisel õppeaastal on kavas oluliselt laiendada infotehnoloogia kasutamist ainetundides. Järgmisest aastast on algklasside lastel võimalus saada tantsuõpet.

Esimeses klassis on lapsele kõige olulisem konkreetne õpetaja, kes lapsele tunde annab. Kuna iga päev on laste ees üks ja sama õpetaja, siis tema isiksusest ja kutseoskusest sõltub suuresti lapse areng ja tema edasine koolitee ning elu. Sellest lähtuvalt on algklassides mõistlik valida lapsele kooli õpetaja, mitte kooli järgi. Meie koolis on head õpetajad, kelle hoolde te võite oma lapse usaldada.

Praeguste õpilaste arvates on meil tore ja sõbralik kool. Klassiruumide suurusest tulenevalt on klassikollektiivid suhteliselt väikesed, keskmiselt 22 õpilast klassis. See annab õpilastele suurema turvalisuse ja õpetajale võimaluse tegeleda eraldi iga õpilasega.

Põhikoolis on kogu tähelepanu just hea põhihariduse andmisel, mis on alus kogu edasisele haridusele.

TIIT TALI,
Võru I Põhikooli direktor

Linna haridus- ja kultuuriruum kui edukuse taimelava

Mis teeb ühest linnast elamisväärselt linna, taimelava, hüppeks suurde maailma suuri tegusid tegema või siis siia jääma, oma ideid ja unistusi ellu viima? Ühest küljest kindlasti head teed, tänavad, rohelist pargid jne. Aga sama kindlasti on eeldusteks ka kõik, mis seondub kultuurilis-sportlike ja haridusvõimalustega, kohas kus me üles kasvame, kus me oma esimesed kogemused ja mälestused saame. Sõltub ju nendest mälestustest hiljem tihtipeale see, kas me tahame siia tagasi tulla või ei, kas me mõtleme tänutundega tagasi ajale, mil me siin elasime või mitte.

Tänavused investeeringud hariduse, kultuuri ja spordi vallas

Selle aasta märksõnaks kultuuri ja spordi vallas on kindlasti uute mänguväljakute rajamine. Jätkub eelmisel aastal alustatud kava katta kõik Võru linna suured elamukvartalid minijalgpalliväljakutega. Sellel aastal peaks valmima kaks uut väljakut: üks traditsiooniline, 15x30m väljak ja teine natuke suurem, koostöös Lille tänava elamuühistutega umbes 20x40m kunstmurukattega jalgpalliväljak.

Teine tähtis investeering puudutab Muusikakooli, kus

saab ära remonditud fuajee, mille väljumine ei ole kindlasti vastavuses selle maja sisulise poolega. Valminud on ka Muusikakooli maja rekonstrueerimise projekt, mille elluviimisel saaksid muusikakooli õpilased endale igati kaasaegsed õpingimused. Selle realiseerimine võtab aga ilmselt veel aega, põhjuseks alternatiivsete rahastamisallikate leidmine Euroopa Liidu struktuurfondidest.

Kõige olulisem on aga siiski haridus- ja kultuuriruumi olmetingimuste parandamine. Suuremate objektidest võiks välja tuua Võru I Põhikooli katuse ja vahelae kordategemise, Vene Gümnaasiumi katuse rekonstrueerimise ning Kreutzwaldi Gümnaasiumi Akorpuse projekteerimise, kõik on kavas ellu viia sellel aastal.

Lisaks koolivõrgu füüsilisele parendamisele on seekord tunduvalt suurendatud ka investeeringuid lasteaedade korrastamiseks. Punamütsikese lasteaed saab uue sissesõidutee Selveri poolsest küljest, võimaldamaks nii lasteaeda teenindaval transportil kui ka lastevanematel tunduvalt mugavamalt lasteaiani jõuda, ära saab vahetatud suurem osa aknaid ning lõpule viiakse ka laste kätepesulate ja WC-de uuendamine.

Akende vahetus seisab ees ka nii Okasroosikese kui ka Pääkapiku lasteaedades, Sõlekeses saab korda aga muusikasaal. Kokku kulub linna eelarvest las-

Innar Mäesalu.

teadade remondiks tänavu 2,3 miljonit krooni, arvestamata sissesõidutee ehituse maksumust.

Kultuuri ja hariduse poole pealt võiks veel lisada, et 2006 aastal tõusid kõikide linnaeelarvest palka saavate õpetajate ja huvijuhtide palgad 10 %.

Hariduse arengukava valmib sügiseks

Haridusvõrgu korrastamisel üks olulisemaid tegevusi on sellel aastal Võru linna hariduse arengukava 2007-2012 koostamine, mis peaks valmis saama sügiseks ning mille koostamise tulemusena oleks võimalik täpselt ette näha need tegevused,

mis on hädavajalikud üleüldisest õpilaste arvu vähenemisest tingitud koolivõrgu korrastamisel.

See tähendab siis nii koolide arvu, kui ka nende paiknemist hoonete kaupa. Muidugi on kõige tähtsam, et koos koolivõrgu korrastamisega paraneks oluliselt Võru linnas antav hariduse kvaliteet. On ju kõigile teada, et Tartu oma suhtelise läheduse ja heade gümnaasiumitega tõmbab juba praegu ära Võrust osa lapsi ning see tendents aina suureneb. Juba toimunud arutelude käigus ongi välja koorunud tõdemus, et ilma korraliku gümnaasiumita (gümnaasium ilma põhikooli osata, nn „puhas gümnaasium“) meil ilmselt tulevikus ümberkaudsete linnadega konkureerida ei õnnestu. Kus see peaks aga asuma või milline see peaks välja nägema, kuulub veel toorete mõtete valdkonda.

Linnale on kõik koolid võrdse tähtsusega

Kõige selle valguses on ka oluline märkida, et enne uue hariduse arengukava väljatöötamist püüab linnavalitsus hoiduda koolide tuleviku suhtes väga radikaalsete otsuste tegemisest.

Sellesse valdkonda võib kindlasti liigitada ka viimasel ajal palju kära tekitanud ja lastevanemate pahameelt põhjustanud otsus jagada 2006-2007 aastal avatavad kuus esimest klassi

võrdselt kolme suurema kooli vahel: kaks klassi Kreutzwaldi Gümnaasiumi juures, kaks Keslinna Gümnaasiumi juures ning kaks I Põhikooli juures, nii nagu see oli ka sellel õppeaastal.

Ikka sellepärast, et ei tekiks väärarusaama, justkui mõni kool oleks teistest parem või halvem. Linnale on kõik koolid võrdselt tähtsad. Ka oma uues, loodavas haridusvõrgu arengukavas pöörame me kõige suuremat tähelepanu just hariduse tasakaalustatud arengule Võru linnas. Lapsevanematel ei tasuks karta, et Võru I Põhikoolis on lastel õppimistingimused halvemad kui Võru Kreutzwaldi Gümnaasiumi algklassides. Et selles veenduda, kutsun lapsevanemaid üles olukorraga kohapeal tutvuma.

Kokkuvõtteks võib öelda, et hoolimata viimastel aegadel aset leidnud poliitilistest kemplemisest on Võru linna areng silmanähtavalt hoogustunud, mis saab ainult rõõmu valmistada. On ju tehtavad investeeringud ja läbi viidavad muudatused ikka ainult selleks, et meie praegusel sirguval põlvkonnal oleks kunagi siit linnast edasi minnes olemas tugev aluspõhi nii vaimses kui füüsilises mõttes, saamaks hakka meie üsna karmis ja konkurentsitihedas maailmas.

INNAR MÄESALU,
Võru abilinnapea hariduse ja kultuuri alal

Võru Linnavalitsus ja -volikogu tegid sissekande Lennart Meri kaastunderaamatusse

Võru linnapea Ivi Eenmaa ja volikogu esimees Tõnu Anton tegid 15. märtsil ühiselt teiste linnavalitsuse ametnikega sissekande Võru Maavalitsuses avatud president Lennart Meri kaas-

tunderaamatusse.

„Sügava kurbustundega jäävad Võru inimesed mälestama Suurt Eestlast, president Lennart Meri. Oleme uhked, et meile oli antud aeg olla koos taasiseseis-

vanud riigi esimese presidendiga. Avaldame lähedastele siirast kaastunnet,“ kirjutas Ivi Eenmaa kaastunderaamatusse.

Linna veebilehe testimisperiood kestab kuni mai lõpuni

Võru linna vana kodulehekülge oli kasutusel kuus aastat. Muutunud on tehnilised võimalused, arusaamad, vajadused ning nõuded, mida koduleheküljele esitame. Seetõttu vajab ka linna kodulehekülge uuendamist.

Tänaseks on Võru linna uus kodulehekülge testimiseks üleväljuba mõnda aega. Testimise periood on mõeldud selleks, et saada ettepanekuid ja arvamusi kodulehekülje sisu ja toimimise kohta.

Oleme linnakodanikelt ning

asutustelt saanud ka soovitud vastukaja ja ettepanekuid, kuidas uus kodulehekülge saaks veelgi parem ning kasutajasõbralikum. Ka linnavalitsuse ametnike poolt on tehtud veel mõningaid muudatusi ning lisatud vajalik info. Puudu on veel inglise keelne osa, millega hetkel tegeletakse.

Täiendavalt laekunud info ja paranduste sisseviimine võtab aga veel pisut aega. Oleme paranduste sisseviimiseks materjalid edastanud kodulehekülje val-

mistajale, kelleks on Net Media OÜ.

Seniks palume mõistvat suhtumist ning konstruktiivset koostööd. Püüame kõikide heade soovitude ja ettepanekutega arvestada. Eesmärgiks on hästi toimiv, lihtsalt arusaadav ning vajalikku infot sisaldav kodulehekülge.

AIVAR NIGOL,
Võru Linnavalitsuse
arendusosakonna juhataja

Võru linna veebilehel ei võltsita gallupi tulemusi

23. märtsi LõunaLeht kirjeldas avaldatud uudisloos „Miks võltsitakse Võru linna leheküljel gallupi tulemusi?“, kuidas väidetavalt kaovad Võru linna veebilehelt saladuslikult negatiivsed hinnangud, mida ajalehes on nimetanud võltsimiseks. Ajalehetoietus aga ei kontrollitud saadud info õigsust ei linnavalitsuselt ega veebilehe valmistajalt

OÜ-lt Netmedia.

Võru Linnavalitsus kinnitab, et ei ole veebilehel gallupi hääletustulemusi kuidagi muutnud ega saagi seda teha, kuna hääletustulemuste muutmine on võimalik praegu vaid veebilehe haldajal OÜ-l Netmedia.

OÜ Netmedia esindaja Lauri Plato ütles, et osa tulemusi kustutati ära tõepoolest. „Kuid kus-

tutati vaid need, mis olid tehtud konkreetselt ühe isiku poolt ja neid oli sadades,“ märkis Plato. Ta lisas, et samamoodi on kustutatud ka hinnanguid „väga hea“ - ühel päeval näiteks 110 häält. Plato kinnitusest kustutati kõigi nende antud hääled, hoolimata heast või halvast hinnangust, kes püüdsid korduvalt hääletades hääletustulemusi mõjutada.

Riigihange tänavate ehitamiseks

Võru linnavalitsus kuulutas märtsi keskel välja riigihanke konkursi Kooli tänava ja Vilja 10 juurdepääsute ehitamiseks.

Riigihanke kutsedokumentide kohaselt rekonstrueeritakse Kooli tänav Vabaduse ja Petseri tänava lõigul ning ehitatakse

juurdepääsute Vilja 10 asuva Punamütsikese lasteaia juurde.

Pakkumisi saab esitada 20. aprillini.

Võru I Põhikool saab sügiseks uue katuse

Võru I Põhikooli Seminari tänava hoone katuse rekonstrueerimise vähempakkumise võitjaks tunnistati OÜ Vennad Ehitus, hinnaga 1,9 miljonit krooni.

Konkursile laekus kokku kaks pakkumist. Teise, kallima pakkumise teinud ettevõtte hinnas tööd maksumuseks 2,7 miljonit krooni.

„Päkapiku“ lasteaed läheb remonti

Võru lasteaed Päkapikk fassaadi rekonstrueerija leidmiseks moodustatud hankekomisjon tunnistas parimaks OÜ Võru Kerri pakkumise, hinnaga 580 365 krooni koos käibemaksuga.

Projekti kohaselt rekonstrueeritakse lasteaia fassaad ning uuendatakse osaliselt küttesüsteem. Samuti lõpetatakse projekti käigus hoone akende vahe-

tus.

Projekti toetatakse 350 000 krooniga hasartmängumaksust laste, perede, vanurite ja puuetega inimeste regionaalprogrammi raames.

Kokku laekus riigihankele kolm pakkumist, millest OÜ Võru Kerri oli soodsaim – teine pakkumine 629 536 krooni ning kolmas 643 290 krooni.

Uus minijalgpalliväljak – kas sinu lapse jaoks?

Möödunud aastal alustas Võru Linnavalitsus minijalgpalliväljakute rajamise projektiga, mille käigus ehitati esimene väljak Luha elamupiirkonda.

Antud projekt jätkub ka sellel aastal ning selle käigus on plaan rajada järjekordne väljak. Kuna aga asukoha valikul peab silmas pidama nii selle väljaku kasutajate arvu kui ka väljaku rajamise soovi piirkonna elanike poolt, siis sellest tulenevalt ootab linnavalitsus linna erinevate piirkondade elanike arvamusi

uue väljaku asukoha suhtes.

Eelkõige on oodatud korteriühistute ettepanekuid, kes sooviksid näha mänguväljakut oma territooriumil.

Ettepanekuid ja arvamused on oodatud kahe nädala jooksul telefonil 78 50 906 või 56 480 360,

e-post: innar.maesalu@vorulinn.ee

INNAR MÄESALU,
Võru abilinnapea

Tähelepanu, lapsevanemad!

Alates veebruarist on kõigil põhikooli õpilastel Võrus koolilõuna tasuta.

Võru Linnavalitsus palub lapsevanematel kooli teavitada sellest, kui laps on haige või mõnel muu põhjusel kooli ei tule, et puudunud päevadel saaks õpilase koolilõunalt maha arvata.

Toidult saab maha arvestada teatamisele järgnevat päevast.

Koolilõunalt mahaarvamiseks palutakse teada lapse nimi ja klassi kooli sööklasse:

Kesklinna Gümnaasium tel. 782 1680;

Kreutzwaldi Gümnaasium tel. 782 0185;

Võru I Põhikool tel. 782 1665;

Võru Vene Gümnaasium tel. 782 1580.

Võru Linnavalitsus annab teada linna arenguvisioni konverentsi raames plaanitavatest konkurssidest:

I Konkurss on suunatud Võru linna põhikoolide ja gümnaasiumide õpilastele, eesmärgiga saada noortelt ideid Võru linna arendamiseks. Esitlust ootame maketina ja/või muul visuaalseeritud kujul (joonistena, arvutigraafika jne).

Auhinnafond on 20 000 krooni. Parimad ideed esitletakse Võru linna visioonikonverentsil, 18. augustil.

Parimad ideed esitletakse Võru linna visioonikonverentsil.

Konkursi täpsemad tingimused antakse teada Võru linna kodulehel www.voru.ee. Tule, osale ja aita kaasa linna edenemisele!

II Konkurss on suunatud Võru linna lasteaedade vanematele rühmadele, eesmärgiga saada laste nägemusi oma linnast läbi joonistuste.

Näitus laste tööd avatakse visioonikonverentsil ja laste joonistustest kujundatakse Võru linna postkaart.

Kubija tervisespordikeskus vajab väljaarendamisega

Võru linna üheks tugevuseks võib pidada häid eeldusi tervise- ja rahvaspordi harrastamiseks. Matka-, liikumis- ja suusarajad on Kubijal täiesti olemas, kuid tõsi küll, need nõuavad investeringuid.

2 miljonit Kubija tervisespordikeskusele

Viimati, olümpiasportlastele korraldatud vastuvõtul, rääkisid sportlased ning treenerid vajadusest arendada Kubija keskust. Suurimaks probleemiks on välisvalgustuse puudumine. Samuti vajab uuendamist rolleriraja asfaltkate ning renoveerimist spordikoolile kuuluv hoone.

Idealis peaks hoone renoveerimise käigus korrastama santsõlmed, looma normaalsed riitumis- ja pesemisvõimalused. Kaasajastamist vajavad ka olemasolevad mänguväljakud.

Selge on see, et korraga kõike lahendada ei ole võimalik. Samas tuleb mingist otsast alustada.

Linnavalitsus on koostanud ja esitanud projektitaotluse regionaalsete tervisespordikeskuste kultuuriministeeriumi kaudu rahastatavale programmile. See tähendab seda, et Kubija tervisespordikeskus saaks rahalist tuge 2 miljonit krooni nelja aasta jooksul. Ainuüksi nendest vahenditest aga ei piisa. Seetõttu on projektitaotlused esitatud ka hasartmängumaksu nõukogule ja EAS piirkondade konkurentsi- ja arengutugevdamise väikeprojektide fondile.

Viimaste kaudu soovime saada raha välisvalgustuse väljaehitamiseks.

Aivar Nigol.

Heameel on siinkohal välja öelda, et kaasrahastajana toetab Kubija projekti ka SA Eesti Terviserajad. Sihtasutus on ellu kutsustanud kaasa aitama Eestimaa liikumis- ja spordiradade väljaarendamisele, tegevuste koordineerimisele ja finantseerimisele. SA Eesti Terviserajad üldisemaks eesmärgiks on kindlustada looduses aastaringne ja tasuta liikumisvõimaluste kättesaadavus olulisele osale Eesti elanikkonnast.

Radadele valgustus

Laiemas perspektiivis aitab Kubija tervisespordikeskuse arendamine kaasa ka piirkonna ettevõtluse arengule. Turismiteenuste pakkujatele on tähtis tugevate (aktiivse puhkuse ja sportimise võimaluste) olemasolu. Kubija-Võlvi (Tamula) olemasolevad rajatised ja radade võrgustik võimaldavad pakkuda Võru külalistel aktiivse puhkamise võimalusi.

Kubija matka-, liikumis- ja suusaradade valgustamine linna

ja valla puhkepiirkonnas on äärmiselt oluline, kuna sügis-talvisel ajal on valget aega vähe ning valgustamata rajatised ei võimalda aktiivset ja tervistavat tegevust.

Radade võrgustiku arendamise esimeses etapis keskendutakse olemasolevate rajatisete ja radade parendamisele. Kubija keskuse väljaarendamise järel jätkatakse keskusest lähtuvate radade võrgustiku arendamist.

Liikumisradade võrgustik

Kubijalt lähtub Võru-Haanja sporditrass, mis ühendab kahte keskust. Talvisel perioodil kasutatakse seda suusarajana, muul ajal matka-, ratta- ja jooksurajana. Kubijalt saavad alguse ka Rõugesse ja Haanjasse suunduvad jalgrattateed, mis tulevikus soovitakse ühendada Kubija kaudu Võru-Haanja sporditrassini ning sealt edasi Haanjasse.

Ka ümber Tamula järve on rajamisel matkarada ning see ühendatakse Kubija puhkealad radade võrgustikuga.

Luues linnaga piirneval alal head võimalused aktiivseks puhkuseks ja sportimiseks, tagame kohalikele elanikele nende kättesaadavuse. Samuti aitab see olulisel määral tõsta Võru linna ja piirkonda külastavate inimeste arvu, pikendada nende Võrus viibimist, mis aga omakorda soodustab ettevõtlust regioonis.

AIVAR NIGOL,
Võru Linnavalitsuse
arendusosakonna juhataja

Kreutzwaldi Gümnaasiumis oli 17. märtsil Karjäärpäev

Viimased kuus aastat on Kreutzwaldi gümnaasiumi kolmanda õppeveerandi finaalski ja lõppakordiks olnud Karjäärpäev. Käesoleval aastal muutis selle eriliseks tõik, et kooli külastasid vilistlased, kes kehastasid õpetajateks ning kõnelesid gümnaasistidele oma ameti rõõmudest ja muredest.

Mis on Karjäärpäev ja mida sel päeval tehti, uurisin Kreutzwaldi Gümnaasiumi õppealajuhataja Ene Liivamäelt ja kooli psühholoog Ene Saaronilt.

Mis on karjäärpäev?

Ene Liivamägi: Karjäärpäev on erinevaid elukutseid tutvustav päev. Selle eesmärgiks on lihtsustada õpilaste karjäärivalikuid. Päev peaks aitama õpilasi tulevikus kutse valikul.

Karjäärpäeva programm töötati välja kuus aastat tagasi kõikide Kreutzwaldi kooli õpetajate poolt ühisel õppepäeval. Karjäärpäevaga on hõivatud kogu kool. Alklassidel on oma projektipäevad, põhikool külastab erinevaid asutusi, gümnaasium püsib koolimajas- neile on loengud ja praktilised tööd. Kümnes klass uurib ajalehest milliseid töökohti otsitakse, milliseid ameteid valitakse, milliseid omadusi ühel või teisel töökohal hinnatakse.

Ene Saaron: Üheteistkümnes

klass tegi erialavaliku testi. Seal joonistub välja 38 eriala, mille hulgas on õpilased peaksid endale sobivaima leidma. Põhikoolist oli ainsana majas kuues klass, nad lahendasid huvidetusti. Ma avan, et umbes pooled õpilased teavad, millist elukutset valida. Samas arvan, et väga paljud õpilased ei mõtle eriti konkreetselt oma tuleviku peale. Tihti saabub otsustamisaeg ootamatult! Üheksandikud arvasid, et nad lähevad edasi gümnaasiumisse ning neile tundub, et kutse valikuga aega on.

Kaheteistkümenda klassi õpilaste otsused mõjutavad paljuski riigieksamite tulemusi, mis võivad mõnegi unistuse nurjata või edasi lükata. Eks oma tahtmistes, unistustes tuleb vahel teha korrektiive, sest reaalne elu võib mõnegi ameti eemalpaistva kauniduse ähmastada.

Ene Liivamägi: Käesoleval õppeaastal lihtsustasid klassijuhatajate tööd hoolekogu liikmed Henn Tarro ja Kadri Koreinik. Nende organiseerimistöö tulemusena jagasid gümnaasistidele kogemusi Kreutzwaldi kooli vilistlased: Ave Tarrend, Jaanus Erlemann, Kalle Kõiv, Tõnis Lepp, Janek Siidra, Ain Vellak, Taavi Karu, Romet Rand ja Merit Peterson.

MART USIN,
VKG huvijuht

Võrukatest olümpialastele avaldati tunnustust

Märtsi alguses korraldas linnavalitsus tänavustel Torino talioolümpiamängudel osalenud Võru sportlastele piduliku vastuvõtu. Linnavalitsuse ja -volikogu liikmed tänasid Anti Saarepuud, Priit Naruskit, Silja Suijat ja Jano Prantsi meeldivate olümpiaelamuste eest ning avaldasid tunnustust ka treeneritele Mati Alaverile, Hille Saarepuule, Laur Lukinile ja Ants Joonasele. Kutsetust ei saanud kohale tulla vaid Hillar Zahkna.

Võru linna nimel kingiti igale

sportlasele nimeline olümpiarõngas, viies rõngas anti üle aga Võru Spordikoolile, kus tänased olümpialased oma spordikarjääriga algust tegid. Alus, millel olümpiarõngad algselt seisid, jäi aga sportlaste nimedega linnavalitsusele mälestuseks.

Torino olümpiamängudel kõige edukamalt esinenud, end sprindis kaheksandale kohale suusatanud Anti Saarepuu sai aga linna Ivi Eenmaalt eripreemiaks tšeki 1000-le eurole.

Võru Avatud Noortekeskusel uus juhataja

Alates 2004. aastast tegutseb Võru Avatud Noortekeskus (ANK), mille võimalustest paljud Võru noored võibolla ei tea. Hoogsalt tegutsemist alustanud keskus langes madalseisu lõppeval sügiskul osaliselt nõrga juhtimise ja kehva enese-

reklaami tõttu. Nüüd on aga ANK uuenenud: alates 27. märtsist korraldab keskuse noorsootööd Anneli Mee, kes varem töötas Parksepa Keskkoolis huvijuhina ja veetis viimase aasta välismaal.

Anneli võtab tööd noortekes-

kuses kui uut väljakutset enda arendamiseks hariduse alal.

Anneli varasem töö lastega algas 1987. aastal Võru Pioneeride Majas, mis hiljem nimetati ümber Võru Huvikojaks. Ta on ka olnud ka nn Tootsi-klassi, Võru Vene Gümnaasiumi juurde rajatud õpiraskustega laste klassijuhataja ning suutis erinevate asjadega tegelema panna isegi kõige kiuslikumad teismelised. See näitab enesekehtestamisoskust ning kannatlikkust.

Võru Avatud Noortekeskuse juhataja esimeses Rando Rohumets on Anneli Mee suhtes positiivselt meelestatud ja usub, et lood hakkavad paremuse poole minema.

Võru ANK asub Tartu tn. 23 teisel korrusel ja ootab palju uusi liikmeid ning on valmis vastu võtma hulgaliselt hakkajaid noori.

MARI-ANNE LIBLIK

27. märtsist Võru ANK tööd korraldab Anneli Mee (paremal) ja Mari-Anne Liblik.

Võru Muusikakooli õpetajad käisid õppepäeval Helsingis

Võru Muusikakooli 16 õpetajat külastasid Soomes Ida-Helsingi muusikakooli. Selles õppeasutuses on kahte sorti muusikakoolid. Üks on nõ. tavamuusikakool, nagu meilgi, õpilased tulevad peale kooli, saavad oma pilli- ja muud tunnid. Teine aga üsna ainulaadne, kuna koolis on ühendatud nii tava- kui muusikaharidus, süsteemilt meenutab see Tallinna Muusikakeskkooli, kuid ideoloogia on erinev.

Ida-Helsingi muusikakoolis, mis on toiminud juba 7 aastat, õpib käesolevaga 210 õpilast. Õpe toimub täies ulatuses riiklikul rahastamisel. Kooli direktor ja viiuliõpetaja Giza Szilvay ning tema tšelloõpetajast vend on pärit Ungarist, kuid Soome muusikahariduses töötanud juba alates 70-ndatest aastatest. Nende esimesed õpilased on kõik professionaalsed muusikud.

Giza Szilvay rääkis meie kooli õpetajatele, et tema enda muusikaõpingud mõõdusid ranges n.ö. vene klassikalises koolis, mis tähendas üksi õppimist ja harjutamist. Soome tülles märkas ta, et sealised lapsed on muusikas väga rõõmsad, kuid mängutase oli keskine. Nii ta siis otsustas luua kooli, kus au sees klassikaline head mängutaset nõudev repertuaar ja rõõm muusikast. Õpetus toetub relatiivsele ehk Kodaly (Ungari helilooja ja muusikapedagoog) meetodile. Selle meetodiga tegeletakse läbi õpingute ja see annab kuuldeliselt väga hea aluse muusikaliseks kirjaoskuseks.

Selle kooli õpetajaks saamiseks ei piisa muusikakõrgkooli diplomist, vaid tuleb end kurssi viia sealsete õpetusmeetoditega. Õpetajakandidaadid käivad eelnevalt tunde vaatlemas ja kuulamas ning läbivad siis ka vastavad kursused, mille järgi nad saavad alles tööle asuda.

Prioriteediks on rühmatöö

Meie õpetajad said kuulata erinevaid rühmatunde, näiteks flöödi, viiuli, tšello, oboe, kitarri, kandle rühmad, lisaks segarühmi – akordionid ja flöödid, erinevad keelpillide kooslused

jne. Tunniplaanist, mis meenutas orkestri partituuri, saime igaüks valida endale huvipakkuvaid tunde. Ansambli töö kavandatakse õpilaste vajadustest lähtuvalt. Õpetajad töötavad pillirühmadega, mistõttu nii ansamblid kui orkestrid on väga hea kõlaga, mida tunnustatakse rahvusvahelisel tasemel.

Koolijuhhi ja õpetaja Giza sõnutsi on tähtis, et muusikaga tegelemisel ei jäädaks üksildaseks, seega prioriteediks on koostöö. Selletõttu on õpetajaga kohtumisi tunduvalt rohkem kui Eesti üleriigiline muusikakooli õppekava ette näeb.

Õpilasel on üks pillitund ja 4 ansamblitundi nädalas. Selliste ansambelite juhendajad-õpetajad peavad olema üsna loominguks isiksused, sest nad peavad ise suutma luua jõukohaseid seadeid, mis on huvipakkuvad õpilastele ja sisaldavad võimalusi ka uute oskuste omandamiseks. Giza Szilvay ise on väga produktiivne looja, mis on andnud ka kõige väiksematele õppuritele võimaluse mängida koos suure orkestriga. Giza peab väga oluliseks, et hea pilliõpetaja on ka sama hea muusik, õpetaja peab teadma, mis on „mõlemal pool metsa“. Põhiline erinevus meie koolidega ongi ehk selles, et on osatud hästi rakendada rühmatöö fenomeni.

Eks meie koolis on ka priori-

teediks koostööseerimine. Usun, et sealnähtu põhjal saame veelgi enam kavandada õppekava läbiviimist nii, et õpilaste muusikas olemine ei jääks üksildaseks ja kõik kohtumised muusika ja õpetajaga oleksid rõõmuküllad.

Kindlasti on ka relatiivse muusikaõpetuse meetod saanud teenimatult vähe tähelepanu muusikakooli õpetuses Eestis. Oma praktikast tean öelda, et laste jaoks on see lihtsam, eriti algõppes. Lähenedes muusikaõpingutele eelkõige kuuldelise kaudu annab see kiirema tulemuse kui teoreetilise lähenemise kaudu.

Samuti külastasime Helsingi kesklinnas hiljuti avatud muusikaraamatukogu. Seal saab kohapeal lugeda raamatuid, ajakirju, kuulata muusikat, lihtsalt puhata, uurida arvutiprogramme jne. Meil oli ka erakordne võimalus viibida Soome Rahvusoperi ruumides, kuhu tavakodanikud ei pääse. Andrus Mitt, sealse operiteatri laulja, tegi meile kiire ja lustaka ekskursiooni erinevates operimaja ruumides. Saime imetleda tehnilisi võimalusi ja suurust, mida see maja endas kannab, nägime proovisaale kooridele, tantsijatele, orkestritele, lava alust – mitmeid korruuseid ja kõrgust.

CELIA ROOSE, Võru Muusikakooli direktress

Soome Rahvusoperi saalist läbilõikeline makett

Õpetaja Arno Laanpere õpetab Järve Kooli õpilasele kujundi väljasagimist. Sellise raskusega tööd suudavad teha vaid üksikud õpilased. Koos abiõpetajaga leitakse igale õpilasele võimete kohane töö.

Elamine ja õppimine koos, teel Euroopasse

Sellise mõttega alustas Järve Kool kolm aastat tagasi Comeniuse kooliarendusprojekti „Aken minu maailmas“. Partneriteks erikoolid Saksamaal, Põhja-Iirimaal ja Tšehhi Vabariigis.

Nelja erikooli eesmärk oli muuta aktiivseks õpilaste tegevus koolis ja võimaldada pedagoogidel ennast täiendada, saada positiivseid kogemusi ning läbi selle vähendada õpetaja rutiini. Põhja-Iirilased oskasid tegevuse kokku võtta luuletuses:

„Kui ma avan akna oma maailma ja luban teistel sisse vaadata ja nemad lubavad minul vaadata läbi nende akna, ma näen rohkem paiku, rohkem inimesi, rohkem tavasid ja mul saavad olema paremad teadmised maailmast. Ma avan akna oma maailma.“

Märtsil algul külastasid juba teist korda Järve Kooli Don Bosco Schule, Arvalee School and Resource Centre ja Spetsiaalset skoly pedagoogid koos projekti juhtidega. Viie päeva jooksul toimusid töökoosolekud, käidi sõprusklasside tundides, õpilased esinesid kontserdiga ja Päevakeskuse noored esitasid meeleloka teatritenduse.

Toimusid ülevaatlised vestlused õpetuse meetoditest ja kasutatavatest vahenditest, võrrel-

di erinevate koolide tööd ja toimusid diskussioonid.

Eriti meelde jääv oli puutöö tunni külastamine Kesklinna Gümnaasiumi õppeklassis. Külalised imestasid, kuidas õpetaja on suutnud erivajadustega õpilastele selgeks õpetada saagimise vineerisaega nii, et see katki ei lähe. Samuti peeti väga oluliseks, et tavakooli õpetaja annab erivajadustega õpilastele tunde. Sellist kogemust meie välispartneritel ei ole.

Partnerite soov oli Eestit külastada just talvel, et näha tõelist talve koos lumega. Külalistele tutvustati nii meie linna kui ka maakonda: Munamäe tornist avanes päikesepaistes imeilus lumine vaade, suurim elamus oli Haanjas suusatamine ja kelgutamine, nimelt olid Põhja-Iirilased esimest korda elus suuskadel. Samuti käidi Värskas külamuuseumiga tutvumas, kus külalistele pakuti ka eesti rahvusroogasid.

Koos veedetud aeg pani mitmeid külalisi mõtlema tulevikus Eestisse tagasi tulla, siis aga juba turistidena. Ka Comeniuse projekti eesmärgiks on, et pärast kolme aastat jääksid edasi kestma koostöösuhted koolide vahel ja soov turistina külastada endisi partnermaid.

REET KANGRO, Võru Järve Kooli direktor

Hoia süda terve

Maakondliku südameveresoonekonna haiguste ennetamise tegevuskava raames toimus 4. märtsil Võru Keskraamatukogus infopäev liikumise tähtsusest ja praktiline kepikõnni õpetus Eesti Südameliidult.

Kuidas siis liikuda nii parajalt, pidevalt ja pikalt, et see tuleks tervisele kasuks, mitte kahjuks?

Tervislik on liikuda mõõduka koormusega, et süda hakkaks kiiremini tööle ja käivituksid aeroobsed protsessid. Sobiva liikumisviisi korral saab kõnelda puhkimata-ähkimata, hingamine kiireneb ja higi tuleb välja.

Võimalik on välja arvutada oma vanuseline maksimumpulss, mida arvutatakse: 220 – vanus / aastates. Näiteks: 220 – 50 = 170 st. viiekümne aastase inimese jaoks on maksimumpulss 170 korda minutis. Oletades, et tegemist on vaimset tööd tegeva isikuga, kes alustab liikumist, siis sobiks talle kerge koormus. See oleks 50- 60% maksimumpulssist ja see on 85 – 102 lööki minutis. Keskmise koor-

mus samal isikul oleks 60 – 70% maksimumpulssist oleks 102 – 119 lööki minutis. Raske koormus oleks 70 – 80% ealisest maksimumist.

Vanus /aastates/	Maksimum pulss	Kasulik liikumiseks lööki/min
20	200	100 – 140
30	190	95 – 133
40	180	90 – 126
50	170	85 – 119
60	160	80 – 112
70	150	75 – 105

Liikumisele kuluv energihulk sõltub liikuja kehakaalust ja liikumisalast. Liikumise mõjukust saab hinnata energiakulutuse järgi. Südame töövõime arendamiseks on vajalik kulutada vähemalt 1500 – 1700 kcal nädalas.

Kehakaal on ohjatu, kui söömise teel energia saamine ja liikumise kaudu energia kulutamine on omavahelises tasakaalus. Üleliigsete kilode tõttu on süda sunnitud tegema suuremat tööd kogu keha küllaldaseks toitainetega varustamiseks ja kogu organismil lasub lisakoorm.

Liikumise abil on võimalik hoida keha energia kasutust tasakaalus. Liikumine mõjutab arenguid meis ja meie ümber.

Liikumiskalendrit saab tellida info@sydameliit.ee või posti teel Eesti Südameliit Sütiste tee 21 Tallinn 13419. Liikumiskalendri hind on 100 krooni.

Võru Maavalitsuse tervisetoa südameveresoonekonna haiguste ennetamise riikliku strateegia raames toimub:

SÜDAMETERVISE – KEPIKÕNNIPÄEV

23.aprillil algusega kell 11.00 Võru vallamaja juures Võrumõisa 4A

Registreerimine, vererõhu mõõtmine ja keha rasvasisalduse määramine, soojendusvõimlemine ja kepikõnniõpetus.

KEPIKÕND VÄIMELA TERVISEKESKUSESSE

Südamesõbralik eine ja auhind.

Oodatud on osalema kõik vaatamata eale ja keppide olemasolule!

HELGI PAIDRE, linnaarst

Keskmine energiakulutus kilokalorites (kcal) 30-minutilise liikumise jooksul erineva kehakaaluga inimestel

Liikumisviis	kcal/kg/min	70 kg	85 kg	100 kg	120 kg
Võrkpallimäng	0,050	105	128	150	180
Koristamine	0,058	122	148	174	208
Riisumine	0,060	126	153	180	216
Jalgrattasõit (~16 km/t)	0,067	141	171	201	241
Käimine (~6 km/t)	0,067	141	171	201	241
Tantsimine	0,075	158	191	225	270
Võimlemistreening	0,075	158	191	225	270
Kepikõnd	0,077	162	196	231	277
Aiatööd	0,083	175	212	249	299
Jõusaali treening	0,092	193	235	276	331
Poksitreening	0,100	210	255	300	360
Tennisemäng	0,100	210	255	300	360
Puude saagimine	0,110	231	280	330	396
Sulgpallimäng	0,117	246	298	351	421
Jooksmine (~8 km/t)	0,133	279	339	399	478
Suusatamine (~7 km/t)	0,133	279	339	399	478
Trepist üleskõndimine	0,150	315	383	450	540
Ujumine (rinnuli)	0,167	351	426	501	601
Lumerookimine	0,170	357	434	510	612

Võrumaa Muuseum

Võrumaa Muuseumis on aprillis tore näitus lasteraamatute illustatsioonidest. Raamatukunstnik Viive Noor lõpetas Eesti Riikliku Kunstiinstituudi 1981. aastal moekunstnikuna. Ta on osalenud enam kui 100 näitusel. Olulisemad näitused on olnud rahvusvahelistel raamatukunstiennalidel ja raamatumessidel. Tema kahupäised raamatukangelased ja imearmsad päkapikud on noore lugeja südameid võitnud nii meil kui mujal.

Nii on Viive Noore illustatsioonid hinnatud mitmete auhindade ja diplomitega - 1981, 1991, 1995. aastal diplomid raamatukonkursilt "25 kaunimat raamatut", 1991. aastal diplom Balti riikide ja Valgevene raamatukonkursilt, 1992 Eduard Söödi nimeline lasteluule illustatsioonide preemia, 1995. "Stabilo Swan Estonia" auhind, 1997 diplom Vilniuse rahvusvaheliselt raamatukunstiennalilt, 1998 ja 2004. aastal diplomid raamatukonkursilt "5 kaunimat lasteraamatut" ja 2006.a. Eesti Rahvusraamatukogu eriauhind "Kuldraamat".

Viive Noor: " Mõni kunstnik ütleb, et joonistab lastele. Mina päris kindlasti ei mõtle, et joonistan lastele. Ma joonistan iseendale. Võib olla joonistan sellele lapsele, kes on minu sees alles".

Viive Noor on Eesti Kujundusgraafikute Liidu juhatuse liige, raamatugraafika seksiooni esimees, IBBY Eesti seksiooni asepresident.

Näitus on avatud 23. aprillini.

Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum

Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumis on avatud teatriaasta näitus "Kreutzwald ja tema looming teatrilaual". Siin saab hea ülevaate Lauluisa loomingust lavastustest läbi aegade:

balletid "Kalevipoeg" ja "Kullaketrajad", Kreutzwaldi ja Koidula kirjavahetusele tuginevad lavastused, humoorikad vabaõhuetendused, Markus Zohneri nägemus "Kalevipojast" ja Ivo Eensalu tõlgendus eesti eeposest soome vaatajatele Bomba suveteatris Nurmese.

Meie Papa Kreutzwaldi Õueteatri etendust "Kullaketrajad" on võimalik vaadata videofilmilt.

Toremaid näituseelamus!

Võru Muusikakooli kontserdid

13. aprillil VÄIKESED MUUSIKUD,

Kell 15.00 muusikakooli saalis, üles astuvad I klassi õpilased, keda toetavad tulevased lõpetajad

27. aprillil MUUSIKAKOOLI KEVADKONTSERT

pühendusega W. A. Mozartile
Kell 18.00 kultuurimajas Kannel

Võru Linnagalerii

Kuni 19. aprillini tšehhi kunstniku Milan Med'i näitus

„LIKUMISE ILU“

Linnagalerii (Liiva 13) II korrusel.

1930. aastal sündinud Milan Med on Tšehhi kaasaegse kunsti üks väljapaistvamaid esindajaid, kelle töid võib leida nii era- kui riiklikest kollektsioonidest üle kogu maailma. Oma loomingus on ta keskendunud liikumisele, mistõttu on lemmikteemadeks ballett ja võimlemine. Milan Med ei kujuta suuri kompositsiooniliselt keerulisi stseene, ta toob meisterlikult esile keha liikumise maagilise keele, keha väljenduslikkuse ja poeetilise ilu. Näitus on korraldatud koostöös Tallinnas asuva Nõmme galeriaga.

Võru Kunstikool

Täiendõppe I ja II grupi õpilastööde näitus

23.märts – 23.aprill

Võru Kunstikoolis, Tartu 23, III korrus

Võrumaa Raamatukogus

5. aprillil Sõmerpalu Põhikooli näiteringi etendus "Mardileib"

Kell 11.00 lasteosakonnas

26. aprillil David Vseviovi loeng "Ajalugu – kas reaalsus või looming"

Kell 15.00 konverentsisaalis

NÄITUSED:

Kertto Koppel-Catlini foto-

näitus "Kaameraga kodus ja kaugemal"

konverentsisaalis

Õpikupildid on lahedad! Kirke Kangro illustatsioonid õpikule "Suhtlemine on lahe" lasteosakonnas

Bebikooli kevadnäitus lasteosakonnas

TEADE TAKSOJUHTIDELE

Seoses Võru Linnavolikogu poolt 08.02.2006 kinnitatud määrusega nr 13 „Taksoveo kord Võru linna haldusterritooriumil“ § 5 hakkab alates 01.06.2006 taksojuhtidele kehtima nõue omada fotoga varustatud teenindajakaarti. Nimetatud kaardi väljastab taksojuhtidele linnavalitsuse ettevõtluse spetsialist ja selle saamiseks on vajalik esitada hiljemalt 28.04.2006:

- taksojuhi foto (4x4);
- vormikohane arstitõend;
- pädevuse koolituse tunnistus või osaühinguga Võru Taksod sõlmitud kehtiv leping taksoteenuse osutamise kohta.

Teenindajakaart peab olema kliendile nähtaval kohal. Teenindajakaardi väljastamisega seotud kulud kannab linnavalitsus. Informatsiooni saab tel 7850 914, e-aadressil sirje.randver@vorulinn.ee või kohapeal ettevõtluse spetsialistilt.

Soovitus: ärge jätke asjaajamist viimasele minutile.

SIRJE RANDVER,
ettevõtluse spetsialist

Võru kultuurimaja Kannel aprillikuu kava

08. aprill Teater Vanemuine etendus "Sekstett a' LA CARTE"
Kell 19.00. Piletid 100.-/ 60.- krooni eelmüügil Kandle kassas.

12. aprill Võru Teatriateljee lugu armastusest & asjaarmastusest "PYRAMUS & THISBE"

Kell 19.00. Lavastaja – Taago Tubin. Tõlge võru keelde Jan Rahman. Tekstid pärinevad W. Shakespeare'i näidenditest „Suveöö unenägu“ ja „Hamlet“; Feste laul näidendist „Kaheteistkümnend öö“. Piletid 60.-/40.- eelmüügil Kandle kassas.

13. aprill Võru Teatriateljee lugu armastusest & asjaarmastusest "PYRAMUS & THISBE"

Kell 19.00. Lavastaja – Taago Tubin. Tõlge võru keelde Jan Rahman. Tekstid pärinevad W. Shakespeare'i näidenditest „Suveöö unenägu“ ja „Hamlet“; Feste laul näidendist „Kaheteistkümnend öö“. Piletid 60.-/40.- eelmüügil Kandle kassas.

16. aprill Klubi "Hõbedane Juus" pidu
Kell 12.00.

16. aprill Jaan Tätte ja Marko Matvere laulude õhtu "Vana kuub"

Kell 19.00. Piletid 125.-/ 100.- krooni eelmüügil Kandle kassas.
NB! Jälgi reklaami. Vajadusel lisakontsert kell 16.00

19. aprill Tartu Üliõpilasteater Mark Twain/ Madis Kõiv: „Huck Finni lugu. Seiklused võlujõel.“

Kell 19.00. Lavastaja on Kalev Kudu, kunstnik Epp Kubu (Kunstiakadeemia), kõiki hääli ja helisid teevad näitlejad ise. Hucki osas Martin Liira. Piletid 60.-/ 40.- krooni eelmüügil Kandle kassas.

24. aprill Võru Draamastuudio etendus O.Luts/T.Tagamets: "Pime nurk Eestis"

Kell 19.00 teatri proovisaalis III korrusel. Pilet 25.- krooni eelmüügil Kandle kassas.

25. aprill Võru Draamastuudio etendus O.Luts/T.Tagamets: "Pime nurk Eestis"

Kell 19.00 teatri proovisaalis III korrusel. Pilet 25.- krooni eelmüügil Kandle kassas.

26. aprill Rakvere Teatri lasteetendus "Käpipuu vennaskond"

Kell 13.00. Lavastaja Üllar Saaremäe, kunstnik Vadim Fomitšev, helikujundajad Tarmo Linnas ja Peeter Volkonski. Pilet 45.- krooni eelmüügil Kandle kassas.

26. aprill Rakvere Teatri etendus "Unistaja soovikontsert"

Kell 19.00. Lavastaja Kadi Tudre, kunstnik Kristi Leppik, tõlkija Anu Lamp, osades Ülle Lichtfeldt, Liisa Aibel ja Velvo Väli. Piletid 75.-/ 55.- krooni eelmüügil Kandle kassas.

27. aprill Võru Muusikakooli kevadkontsert.

Kell 16.00. Kontsert on tasuta!

29. aprill Segakoor Hilario 15. juubelikontsert.

Kell 18.00. Pilet 25.- krooni müügil üks tund enne algust Kandle kassas.

30. aprill Rob Becker „Ürgmees“

Kell 19.00. Nimiosas Jan Uuspõld. Piletid 100.-/80.- krooni eelmüügil Kandle kassas.

Kuni 19. aprillini Tšehhi kunstniku Milan Med'i näitus „Liikumise ilu“

E-L kell 12.00- 21.00 Linnagalerii II korrusel (v.a. kinniste ürituste ajal)

Info ja piletite broneerimine kultuurimajas Kannel
telefonil 78 68676 E-R kell 12.00-21.00

Meeldetuletus ettevõtjatele

Tähelepanu kõik linna territooriumil tegutsevad ettevõtjad (aktsiaseltsid, osaühingud, füüsilisest isikust ettevõtjad)!

Kõik ettevõtjad, kellel on vormistatud registreering majandustegevuse registrisse, on kohustatud igal aastal enne 15.aprilli täitma registreeringu õigsuse kinnitamise taotluse vormi ja esitama selle linnavalitsusele. Majandustegevuse registrisse on kantud taotluse alusel ettevõtjad, kelle tegutsemisala puudutab alljärgnevat tegevusvaldkondi:

jaekaubandus;
toitlustamine;
hulgikaubandus;
teenindus.

Teie taotluse alusel teeb ettevõtluse spetsialist majandustegevuse registris vastava märke. Kui registreeringu õigsuse kinnitamise taotlust ei ole esitatud, peatab keskregister pärast 15.aprilli Teie registreeringu, mis

toob kaasa asjatuid sekeldusi ja ebameeldivusi. Registreeringuandmed ning kõik taotluste vormid ja juhendid on avaldatud registri veebilehel: <http://www.mkm.ee/mtr>.

Juhin tähelepanu, et kehtiva „Kaubandustegevuse seaduse“ ja „Majandustegevuse registri seaduse“ kohaselt kehtib nõue hulgikaubandusega tegeleva ettevõtja registreerimiseks. See tähendab, et kõik linna territooriumil tootmisega tegelevad ettevõtted (mööbel, ukseid-aknad, muud puidust tooted, metalltooted jne) peavad esitama linnavalitsusele registreerimistaotluse hulgikaubanduse tegevusalal tegutsemiseks, mille alusel kannab ettevõtluse spetsialist Teid majandustegevuse registrisse.

Kauplemislubasid ei väljastata alates 15.aprillist 2004 ja kõik mistahes ettevõtlusvormiga tegelevale ettevõtjale va-rem linnavalitsuse poolt väl-

jastatud kauplemislubad on alates 15.aprillist 2005 kehtetud.

Ettevõtjatel, kes on tegevuse lõpetanud, tuleb esitada linnavalitsusele registreeringu muutmise taotluse vorm, kus märkida ära tegevuse lõpetamise kuupäev. Taotluse alusel arhiveerib ettevõtluse spetsialist Teie registreeringu majandustegevuse registris.

Kõik taotluste vormid ja juhendmaterjalid leiab eelpool nimetatud veebilehelt. Küsimuste tekkimisel palun pöörduda ettevõtluse spetsialisti poole tel 7850 914, e-aadressil sirje.randver@vorulinn.ee või tulla linnavalitsusse ja vormistada taotlus kohapeal. Kui ettevõtja ei ole kantud majandustegevuse registrisse, puudub tal seaduslik alus tegutsemiseks.

Meeldivat koostööd.

SIRJE RANDVER,
ettevõtluse spetsialist

Võru Spordikeskust külastas avapäeval üle 1000 inimese

11. märtsil avati Võrus Lõuna-Eesti kaasaegsem ja suurim spordihall. Pidulik avatseremoonial astusid sõnavõttudega üles peaminister Andrus Ansip, kultuuriminister Siim Sukles, Eesti olümpiaakadeemia president Neinar Seli, Võru maavanem Ülo Tulik, Võru linnavolikogu esimees Tõnu Anton, spordihalli ehitaja ASI Merko Tartu projektidirektor Juhan Varik ja Võru linnaape Ivi Eenmaa. Teiste külaliste hulgas tunnustasid Võru spordihalli valmimist oma kohalolekuga ka Võru sõpruslinnade Landskrone (Rootsi) ja Aluksne (Läti) esindajad.

Peaminister märkis oma kõnes, et uuest spordihallist võib kindlasti oodata tippsportlaste järelkasvu sirgumist. Samas viitas ta ka rahvaspordi tähtsusele ning avaldas lootust, et siia tulevad inimesed ka lihtsalt sportimisrõõmu nautima.

Võru Linnavolikogu esimees Tõnu Anton avaldas heameelt selle üle, et Võrus on nüüd sportimiseks küll kvaliteetsed tingimused, kuid järgmise sammuna tuleks ehitada ka staadion. Anton kinnitas, et

staadioni projekteerimine ja ehitamine ongi järgmine küsimus, mida volikogus lahendada asutakse.

Võru linnaape Ivi Eenmaa rääkis oma sõnavõtus aga lühidalt valminud hoone sünni-raskustest ning märkis, et spordihalli ehitamise ideest kuni valmimiseni peeti tublisti sõnalahinguid ja kaheksa aastat läks aega, enne kui hakati ehitama.

„Spordihalli idee käis välja Erki Nool Harri Treiali linnaapeks olekuajal 1998. aastal. Vaidlused asukoha ümber (kas Kubijal või kesklinnas) algasid pärast Noole olümpiaavõitu 2000. aastal. Tõnu Jõgi ja abilinnapea Margus Kupp'i ajal tehti eskiise ja arutleti halli suuruse ümber. 2003. aasta kevadel, Audentese spordihalli avamisel ütles Ando Hagel, et sellise halli ehitamegi Võrru ja hakkas asja hoogsalt ajama. Linnavolikogu otsusega 19. mail 2004. aastal moodustati Spordihalli sihtasutus. Ehitamise juurde jõuti 7. veebruaril 2005. aastal,“ rääkis Eenmaa.

Linnapea lisas, et spordihalli kasutusvõimalused on tegelikult suuremad, kui täna arvame. „Kuigi me oleme harjunud, et Spordihall kuulub ainult sportlastele, ma südamest

loodan, et siin saab vahel ka mõnetoreda kontserti korraldada või miks mitte näiteks Kai Leete pärandi edasikandmiseks rahvatantsuetendust vaadata või hoopiski Seto leelokoori laulu kuulata.“

Võru Spordikeskuse juhataja Viktor Rebane jäi aväritusega rahule. „Huvi ürituse vastu oli nii suur, et kõik soovijad ei mahtunud spordihalli ära,“ ütles ta. Avatseremooniat vaatas pealt kõvasti üle 400 inimese, õhtusele võrkpalli lahingule kogunes aga üle 700 pealtvaataja.

Rebane avaldas lootust, et suur huvi saab olema ka spordihalli kasutamise vastu. „Meie kalleim vara on ikkagi meie tervis, sageli saadakse sellest aru aga siis kui on juba hilja. Kutsume kõiki aktiivselt spordihalli kasutama ning läbi selle oma tervise eest hoolitsema.“ Samas lisas ta, et kõik asjalikud tähelepanekud ja nõuanded spordihalli kasutajasõbralikumaks muutmiseks on teretulnud.

Täpsemat infot hallis toimuva kohta saab koduleheküljelt www.voruspordikeskus.ee. Samuti on alanud reklaampindade müük spordihalli.

Infosüsteem lihtsustab võorastel linnas liiklemist

Võru linna liikluskorraldus on omapärane. Meie, kes me igapäevaselt siin linnas elame ja liigume, ei pane seda enam tähelegi - oleme sellega ära harjunud või nii öelda leppinud.

Aegajalt kerkib aga erinevatel aruteludel küsimus kas liikluskorraldus peaks ajaga kaasas käima, vajaks see muutmist ning ümberkorraldusi? Mõne objekti renoveerimise järgselt on seda ka tehtud. Näitena võib tuua Liiva tänavat, mis muudeti kahesuunaliseks ning võimaldab vabamat juurdepääsu kultuurimajale.

Liikluskorralduse muutmise vajab aga põhjalikku analüüsi ning arutelu.

Linna külastaja seisukohalt on oluline kui lihtne on üht või teist objekti üles leida, ehk kui hästi on välja arendatud linna infosüsteem. Saabudes Võru linna piirile peaks linna külaline tunnetama, et ta on siia oodatud. Linna sissesõitudele sobilike tähistega paigaldamine aitaks luua vajalikku atmosfääri. Edasi liikudes aitab võorast nn infovärv, mis kujutab endast sõidutee laiendit, kuhu on paigaldatud linnakaart ja linna sümbolika. Linnakaarti kaudu saame anda esmase tutvustuse olulisemate objektide kohta, näidata ära nende paiknemise ning vajalikud juhtnõuanded soovitud kohta jõudmiseks.

Üle Eesti on turismiobjektide viitamisel kasutatud leidnud kirsipunasel põhjal infotähised ja -viidad. Seega jalgratast ei peaks me Võrus leiutama hakkama. Mõistlik on praktikas levinud tähised üle võtta ning kasutada neid sissesõitudeel ning oluliste teede ristumiskohtadel, et teha liiklemine külalisele mugavaks.

Ära ei tohi unustada ka bussiootlaid ning muid reklaamikandjaid. Bussiootlad vajavad nii või teisiti kaasajastamist, kuid oluline on need siduda linna infosüsteemiga. Uue lahendusega bussiootlad võimaldavad nende kasutamist reklaami esitlemiskohana, kuid annavad võimaluse ka linna kaarti paigaldamiseks, mis annab infot linna tähtsamate objektide paiknemise kohta. Välja vahetamist vajavad linnas kuulutuste ja teadete eksponeerimise kohad.

Kogu eelpoolkirjeldatu on koondatud projektitaotluseks. Disainibüroo Valge Kass on valmistanud linna sissesõitude tähistega ja teiste infokandjate tehnilised lahendused.

Projektitaotluse esitame EAS-ile, et kaasrahastaja abil välja arendada linna infosüsteem. Linnavalitsuse eesmärgiks on selle aasta jooksul infosüsteem kaasajastada ning sellega tagada nii linnaelanike kui ka külaliste rahulolu.

AIVAR NIGOL,
Võru Linnavalitsuse
arendusosakonna juhataja

O. Lutsu "Kapsapea" **VÕRU DRAAMASTUUDIO** lavastuses

Lavastaja Tarmo Tagamets

ETENDUSED KULTUURIMAJAS KANNEL

teatri proovisaalis (sissepääs Krediidipanga poolsest külguksest)
E 24. ja T 25. aprill 19:00 • T 02. ja K 03. mai 19:00
Piletid 25.- eelmüügis. Tel 78 68676

VÕRU TEATRIATELJEE
LUGU ARMASTUSÖST & ASJAARMASTUSÖST
PYRAMUS & THISBE
/ Teatriateljee trehväs Shakespeare'i trehväs Ovidiust /

K 12. ja N 13. aprillil 19:00
Kultuurimajas Kannel
Piletid 60.- ja 40.- eelmüügis. Tel 7868676

Lavastaja Taago Tubin

VÕRU LINNA LEHT Trükitud AS VÕRU TÄHT Võrus.
Toimetaja KEIU RUUS
tel 785 0918; 552 5525; e-post: keiu.ruus@vorulinn.ee